Nimen

ID: 3917 · Sikker position
www.vragguiden.dk/vrag/3917

Position & Dybde

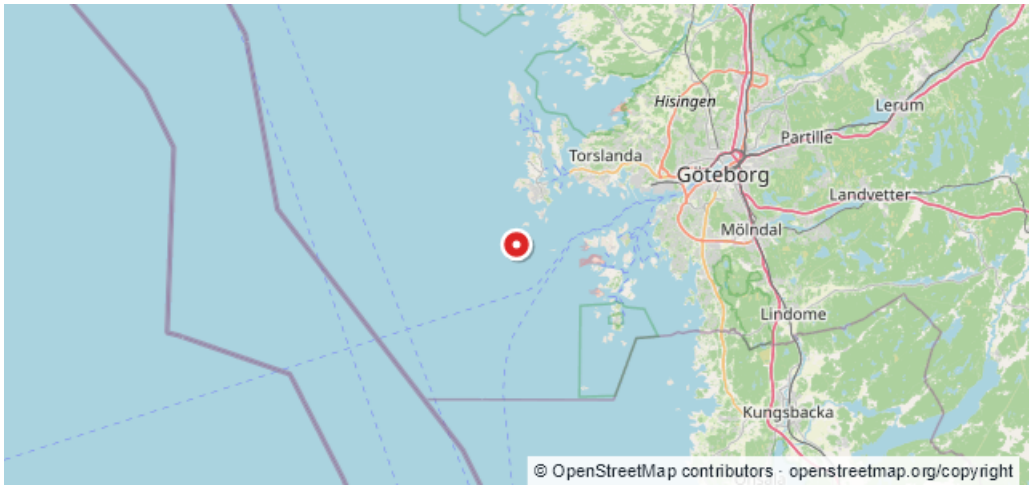

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
57:38,548N 11:36,745E

ED50
57:38,58N 11:36,82E

Dybde (top)	Dybde (bund)
26 m	**37 m**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**0,0 km**

Beskrivelse

Dykkerstedet er ud fra nedenstående tekst udsat på et søkort og opmålt til ovenstående position, som derfor kan være noget usikker. (Søkortet er i datum RT 90 og omregnet til ovenstående pos datum ED 50)Kilde:$.Skawdyk Undervandsguide v. John Andersen Vraget ligger syd-vest for øen S"dre In Vinga (nord for Vinga fyr) Den russiske transport korvet Niemen blev, på foranledning af Generalmajor Amosov, bygget i perioden 13/9 1853 til 2/6 1853 på Othinska værftet i St. Petersburg. Hun var det første i en serie på fire skibe. Skibet var ca. 33 meter langt, 8,6 meter bredt, havde en dybdegang på ca. 5,7 meter og kunne laste ca. 400 tons gods. Bevæbningen bestod af 8 korte 18-punds kanoner, og en 20-punds kobber haubits på drejefod. Besætningen bestod af 14 officerer, 53 menige og 16 håndværkere. Var på rejse fra Helsingør til Kamtjaka på Sebiriens østside med en last af militær udrustning og gods, bl. a. 5 kanoner. Skibet strandede d. 5.10.1853 på grund af strømsætning i den svenske skærgård, alle blev reddet. I oktober 1960 genopdager dykkerklubben Poseidon Niemen . Mellem 1961 og 1968 foretages der udgravninger ved vraget. Der bjærges mange dele heriblandt flasker med champagne der kunne drikkes. Vraget er nu ofte besøgt af sportdykkere. Der kan kun dykkes på vraget i stille vejr. Resterne af skibet er efterhånden ret medtaget af bjærgninger, og der er ofte mørkt på den nederste del, hvor der stadig ligger tre kanoner på havbunden. Midt i august 1853 sejlede Niemen på sin jomfrurejse fra Kronsjtadt ved St. Petersborg med kurs mod halvøen Kamtjatka på Sibiriens østside. Skibet medbragte 326 tons forsyninger til en fæstning ved Petropavlovsk. Man løb imidlertid ind i problemer og måtte lægge til ved Helsingør for at få udført reparationer. Den 4. oktober fortsatte Niemen sin sejlads, men stærk strøm bevirkede at kaptajnens beregninger ikke holdt stik ,og skibet gik på grund i den svenske skærgård den 5. oktober kl. 01.30. Ved den første grundstødning brækkede roret, og skibet drev den næste halve time gentagende gange på forskellige grunde indtil man kl. 02.00 kunne kaste anker på ca. 18 favne vand. Ankeret holdt imidlertid ikke, og skibet drev op på S"dra In Vinga. Det lykkedes mandskabet at bjerge flere dele ind på land inden skibet gled ud fra kysten og ned på havbunden. Blandt

de ting man forsøgte at bjærge var skibets pengekiste. Kisten blev under forsøget tabt i havet. Den 15. oktober ankom de danske dykkerskibe Ida og Camilla, og man begyndte straks at bjærge dele fra skibet. Noget af det første de bjærgede, var sandsynligvis skibets kanoner og kanonlasten. Hvad der skete med skibets pengekiste er uvist, idet dokumenter fra bjærgningen savnes. I 1924 bjærger R"da Bolaget en ventil og et navnebrædt, som senere ødelægges ved en brand i deres lager. L<SFUND: Champagne Øl i flasker Glas karafler Lampeglas Porcelæn Navigations instrumenter Sortkrudts granater Små pistoler og kugler hertil Skibsklokke (8 kg - ingen inskription) etc. (c)Rettet den 10/10-2000. ANDERS CLAUSEN ### Svensk kildeopdatering fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1960:6038 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 01-01-1960 **Kildens position (WGS84):** 57:38,473N 11:36,868E **Område:** Göteborg, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/bff8e8fd-43b1-4b8e-a75b-383d0c9dfb08) ### Dansk sammendrag af opdateringen Skonnerten og transportkorvetten Neman, også kaldet Niemen, Neeman, Nimen og ”Ryssen”, var bygget af eg og søsat i 1853 som det første af fire skibe bygget under generalmajor Amosov. Skibet målte 33,2 × 8,5 × 5,6 m, var delvist dobbeltforhudet med blyplade, lærred og kobberplade og var bevæbnet med en drejelig bronzekanon og otte morterer. På jomfrurejsen skulle det sejle en halv jordomsejling med materiel og proviant til flotillen ved fæstningen Petropavlovska på Sibiriens østkyst. Lasten var fejlstuvet, og ved Helsingør måtte skibet ligge på reden til reparation; kanonerne blev samtidig flyttet for at forbedre trimningen. Den 4. oktober 1853 fejlbedømte føreren positionen på grund af stærk strøm og forvekslede fyr. Kl. 01.30 ramte Neman et skær ved Vinga Inholmar, hvor rorpinden brækkede ved rorhovedet. Sejlene blev bjærget, men skibet drev den næste halve time over flere skær og begyndte at tage vand ind. Efter at være kommet på dybere vand kastede besætningen anker, men under udstikningen af ankerkæden strandede skibet på Södra Invinga med styrbord side presset mod en klippe. Det huggede voldsomt mod klipperne, blev overskyllet, og vandet strømmede ind i lastrummet. Der blev affyret kanonskud og tændt signalblus. Da hoveddækket blev oversvømmet, kappede man stormasten og lagde den mod klippen, så en lejder kunne føres i land. Først blev galionsfiguren reddet, derpå de syge, resten af besætningen og til sidst kaptajnen. Logbog, embedsdokumenter og tre kronometre blev bjærget, mens pengeskrinet blev skyllet i havet. Fem timer efter den første grundstødning gled skibet ud og sank. Lodserne fra Brännö kunne på grund af vejret først nå frem ved daggry og bragte besætningen til Känsö. To danske kuttere bjærgede senere dele af lasten; formentlig blev også bestykningen og pengeskrinet bjærget. I 1960’erne udgravede og bjærgede dykkergruppen Poseidon blandt andet flasker, porcelæn, våben, ammunition, navigationsudstyr og skibsklokken, og der blev også sprængt på vraget. Det ligger omtrent øst-vest med stævnen mod land, cirka 15 m fra kysten syd for Södra In-Vinga. Skroget er stærkt beskadiget, delvist sammenfaldet og begravet i sand og ler, men rejser sig stedvis omkring 2 m over havbunden. Tre kanoner ligger indlejret på skråningen ned mod vraget, og der fandtes i 1999 endnu porcelænsskår og smågenstande i mudderet. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartygslämning, skonaren NIEMEN, 1853-10-04. Fartyget ligger i ungefärlig O-V riktning med fören in mot land. Vraket är med tanke på den förhållandevis höga åldern tämligen väl bevarat och reser sig överlag ca 2 m över botten. I sluttningen ned till vraket skall finnas åtminstone tre kanoner. Spanten mäter 22x22 cm, bordläggningen är 12 cm tjock och garneringen likaså. Spanten sitter med ca 16 cm mellanrum. P.g.a. bärgningarna och sprängningarna är vrakresterna ganska skadade. I sluttningen ner till vraket ligger tre kanoner inbäddade i botten. Vraket har till största delen fallit samman och ligger delvis begravt. Inget annat än skrovet och lösa brädor återstår, men i dyn ligger fortfarande porslinsskärvor och små föremål kvar (status 1999). Dimensioner och byggnadsår: 33.2x8.5x5.6 m, ek, 1853. **Alternative navne:** - NEMAN "RYSSEN" - NIEMEN, NEEMAN, NIMEN **Orientering:** Vinga, På S sidan av S In-Vinga, ca 15 m från land. Ungefärlig position 57,38,520E11,36,680 N **Placering:** Under vand **Tradition:** Historik: Transportkorvetten Nerman kölsträcktes i september 1852 av byggmästre Generalmajor Amosov och sjösattes året därpå. Hon var den första i ett seriebygge på fyra skepp. Neman var delvis dubbelt förhydrad med blyplåt, linneduk och kopparplåt. Bestyckningen utgjordes av en vridbar bronskanon och 8 mörsare. Vid lastningen för jungfruresan, en halv jorden runt segling till Sibiriens östsida med material och proviant till flottiljen vid fästningen Petronavlovska, skedde en felstuvning. När Helsingör nåddes fick Neman ligga en längre tid på redden för reparation, varvid även kanonerna flyttades för att få bättre trimmning. Händelseförlopp: På grund av stark strömsättning missbedömde befälhavaren fartygets position och förväxlade fyrar. Klockan 01.30 gick fartyget på ett grund vid Vinga Inholmar, varpå rorkulten bräcktes vid rorshuvudet. Seglen togs genast ner. Fartyget drev sedan vidare, och under följande halvtimme stötte man på det ena grundet efter det

andra, varpå vatten började tränga in. När grundstötningarna hade upphört och man kommit ut på djupare vatten kastades ankar. Medan man höll på att släppa ut ankarkätting strandade Neman på Södra Invinga. Fartyget blev liggande på grunt vatten med sin högra sida intryckt mot en klipphäll. Skeppet gungade kraftigt, överspolades och slog mot klipporna. Vatten strömmade in i lastrummet. Kaptenen beordrade att man skulle avfyra kanonerna samt tända signaleldar för att påkalla uppmärksamhet. När huvuddäcket vattenfylldes kapade man stormasten och lade den på den intilliggande klippan, och med hjälp av denna kunde en lejdare läggas ut mot stranden. Först räddades galjonsbilden, därefter de sjuka, sedan resten av besättningen och sist kaptenen. Loggbok, kanslihandlingar och tre kronometrar bärgades, men penningskrinet spolades i havet under försöket att få det iland. I samma stund, 5 timmar efter första grundstötningen, glider skepet ut med klipphällen och sjunker till botten. Brännölotsarna, som observerat ljus och kanonskott från Inholmen under natten, kunde p.g.a. vädret ta sig ut till förlisningsplatsen först vid gryningen, och besättningen togs då in till Känsö. Bärgningar: Efter förlisningen hyrde kaptenen in två danska kuttrar som bärgade delar av lasten. Förmodligen bärgades bestyckningen och penningkistan. Bärgat av Röda Bolaget 1924: namnbräda och ventil. Föremålen förstördes senare vid brand.Bärgat av sportdykare med bärgningstillstånd på 1960-talet: Champagneflaskor, ölflaskor, vinflaskor, en glaskaraff, en vattenbehållare, ventilskydd, ventil, sabelhandtag, plåt med inskrift, ett träfat, amfora, lampglas, fönsterglas, en mortel, porslin, brännvinsaggregat, navigationsinstrument, passare, block, träkistor med svartkrutsgranater, pistoler, kulor, kanonkulor, skeppsklockan, kulstöpningsform, vaxljus m.m. Under 1960-talet erhöll dykargruppen Poseidon ensamrätt till bärgning på vraket. I samband med detta, då det visat sig att även andra sportdykare bärgat bl. a. champagneflaskor från vraket, fridlystes vattenområdet. De grävde ut delar av vraket. Även sprängningar förekom. Dykargruppen Poseidon jobbade på vraket mellan 1961-68. **Terræn:** Sand, lera **Antikvarisk vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Antikvarisk kommentar:** Styrsö 402 är förd till denna post på grund av dubbelregistrering. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Delundersökt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Segel - Material: Trä **Skriftlige kilder:** - Litteraturhänvisning: Dyk 1999-02-01 - "Letopis kruschenii i poscharov russkovo flota 1713 - 1853" S:t Petersburg 1855 - K V Schultz "Samlingsbok för sjöfarten" 1855 - Ulf H Johansson, Skeppsvrak på Västkusten, Göteborg 1990. - Skeppsmasgen nr 2/1998, sid 17. - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - U Bok M, Sjöfartsverket - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 9313:002 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 9313:65 - Skandinaviskt vrakarkiv nr: N-083. **Publiceret:** 18-02-2022 **Senest ændret:** 18-02-2022 **Registreringsgrundlag:** Sjökort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 25 m

Sidst rettet af: twm Dato: 21-08-2026